

Ink. 2010-02-22

Dnr: 319-452/2010

TJ:

Motion av Yildiz Kafkas (mp) om AB Fortum Värme's orättfärdiga fakturering av kommunen

AB Fortum Värme är ett Fortum-bolag samägt med Stockholms stad. Fortum äger 90,1 procent av aktierna och Stockholm 9,9 procent. Dock har Stockholms kommun ett 50-procentigt inflytande och rätt till 50 procent av utdelningen av Värmebolaget. Bolaget producerar och distribuerar el, värme, kyla och gas.

Fortum Värme producerar el, värme och gas i följande verk:

- Hässelby värmekraftverk (el, värme)
- Akalla värmeverk (värme)
- Högdalenverket (el, värme)
- Hammarby värmekraftverk (el, värme, kyla)
- Brista värmekraftverk (el, värme), ligger i Märsta, Sigtuna kommun
- Värtaverket Hjorthagen (stadsgas)
- Värtaverket Hjorthagen (el, värme, kyla)

Fortum Värme äger också mindre så kallade spetsanläggningar som används vid stort energibehov, till exempel på vintern. Verksamhetens tyngdpunkt ligger i Stockholm och bolaget omsätter mellan 5 och 10 miljarder kronor. I övriga Norden ansvarar Fortum Heat för produktion och distribution av värme och kyla.

AB Fortum Värme tar bra betalt av Stockholms kommun för att bränna hushållens avfall. Som om det inte räcker tar AB Fortum betalt från Stockholms kommun även för att behandla sitt eget verksamhetsavfall, vilket Stockholms kommun inte har protesterat emot. Troligen för att man har 50 procent inflytande och har rätt till 50 procent utdelning av vinsten. Även om hälften av vinsten delas ut till kommunen är det ett allvarligt åsidosättande av sitt ansvar för att följa lagar och förordningar inom avfallsområdet och ett försvårande av att uppnå miljömålen t.ex. för naturresurshushållning, klimat m.m. Värmeverkets vinstintresse och ökade efterfråga för hushållens avfall sätter press på förbränning av avfall, bromsar utbyggnad av en modern infrastruktur för källsortering och förhindrar arbetet med att uppnå ett hållbart och resurssnålt samhälle. Det ska inte kommunen vara delaktig i.

Att Fortum Värme, utöver förbränning av hushållens avfall för att tjäna pengar genom att sälja värme och el dessutom tar betalt på miljontals kronor för att "behandla" slagg och aska som uppkommer i sin förbränningsanläggning i Högdalenverket är lagvidrigt, eftersom slagg och aska efter konvertering av hushållsavfallet är Fortum Värme's eget verksamhetsavfall som därför hamnar utanför kommunens betalningsansvar. Slagg och aska som uppkommer i Högdalenverkets egen verksamhet är klassat som verksamhetsavfall, även om hushållsavfallet från kommunen utgör ursprunget.

Det intressanta i sammanhanget är att kommunen, fram till år 2002 hade fått betalt för att leverera "bränsle" åt Högdalenverket. Detta har sedan avtalats bort och hanteringen av hushållsavfallet getts nya benämningar, nämligen:

1. "bränslet", d.v.s. hushållens avfall som kommunen vid leverans till Högdalenverket tidigare fått betalt för, ändrades till "förbrännings tjänst" som verket numera får betalt av kommunen för

2. fraktionen "slagg och aska" som genom förbränning i Högdalenverket av kommunens hushållsavfall omvandlas till verkets verksamhetsavfall (avfall som uppstår vid ett affärsdrivande företags egen verksamhet), ges numera en annan innebörd; en tjänst värmeverket gör åt kommunen, vilken kommunen är skyldig att betala för

På det sättet tjänar Högdalenverket/Fortum Värme flera gånger om på att bränna hushållsavfallet, genom att

1. få gratis bränsle (avfall) för sin affärsverksamhet
2. få betalt för att ta emot avfallet (bränslet)
3. få betalt för att "behandla" bränslets biprodukt (verksamhetsavfallet)
4. sälja värmen och elen efter förbränning

Förbränningen av avfallet i Högdalenverket utgör en av de absolut största utgifterna för kommunens renhållningsverksamhet. Det är inte motiverat att efter Högdalenverkets övertagande av avfallet för behandling d.v.s. förbränning ska kommunen fortfarande stå för kostnaderna för hantering av slagg och aska som dessutom är orimligt höga. Att ta betalt för behandling av sitt eget avfall är lagstridig.

Med anledning av det ovan anförda yrkar jag att

1. Kommunfullmäktige ger Trafik- och renhållningsnämnden i uppdrag att skyndsamt redovisa anledningen till denna lagstridiga överenskommelse med Högdalenverket
2. Kommunfullmäktige ger Stockholms kommuns representanter i AB Fortum Värmes styrelse i uppdrag att begära ändring av bolagsordningen för att verksamheten bättre ska anpassas till krav som finns i EU-direktiven om bl.a. avfallshierarkin, miljöbalken och avfallsförordningen rörande naturresurshushållning, klassning av avfallssorter och ansvar för hantering av verksamhetsavfall
3. Kommunfullmäktige ger Stockholms kommuns representanter i AB Fortum Värmes styrelse i uppdrag att begära omförhandling av avtalet mellan Stockholms stad och AB Fortum Värme i syfte att bl.a. minska stadens utgifter för förbränningsverksamhet och helt ta bort betalningen för behandling av slagg och aska

Stockholm den 22 februari 2010

Yildiz Kafkas

